

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 39 sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

A Vitézi Rend, a Tűzharcos Szövetség, a Nemzetvédelmi Bizottság felhívása a magyar társadalomhoz

A Vitézi Rend, az Országos Tűzharcos Szövetség, az Országos Nemzetvédelmi Bizottság, a Magyar Országos Véderő Egyesület (MOVE), A Magyar Fajvédők Országos Szövetsége és a csatlakozott társadalmi egyesületek mély meghótránczálással vették tudomásul,

hogy névtelen levélírók és felelőtlen elemek ismét próbálkoznak a magyar társadalom egységét megbontani.

Ezért szervezeteik révén és ezúttal is felszólítják a magyar társadalmat, hogy egységes, öntudatos állásfoglalással bélyegezze

meg ezt a legaljasabb emberi ösztönökre épített gyáva és nemzetellenes propagandát és minden eszközzel segítse elő, hogy a törvény szigorja lesújtson ezekre a felelőtlen elemekre. Bajtársak!

A nemzet e sorsdöntő óráiban esküthöz és fogalmatokhoz hi-

ven teljesítsétek kötelességeket!

Vitéz Igándy-Hegyessy Géza sk., vitéz gróf Takács Tolnay József sk., vitéz Magasházy László sk., vitéz Héjjas Iván sk., Kertész Elemér sk., Szeder János sk., vitéz Martsekényi Imre sk., Mezey Lajos sk., vitéz Somogyi Béla sk.

Daladier okmányai között Hitler vezér és Ribbentrop külügyminiszter meggyilkolására vonatkozó terveket találtak Első támadás a nyugati féltéke ellen

Német tengeralattjárók tűz alá vették az Aruba szigeteken levő olajfinomítókat
Ukrajnában már olvad, közelesem várható a szövetségesek nagy offenzívája

A távolkeleti hadihelyzet alakulása mindjobban érezteti hatását az általános helyzetre. Erre jellemző, hogy a brit rádió hírmagyarázója szerint is hamarosan sor kerül Jáva megtámadására. — A japánok Szigapurból kiindulva támadást fognak intézni Szumátra Jáva és Burma ellen, sőt Indiába is be tudnak törni.

Másrésről azt jelentik, hogy a japánok Szumátra legnagyobb részét, főként az északon fekvő olajmezőket már elvágták. A megmaradt olajforrások nem elegendők a szövetségesek olajszükségleteinek fedezésére.

Bengália miniszterelnöke Kalkuttában mondott rádióbeszédében hangoztatta, hogy Szingapur eleste következtében Bengália tartományt és Kalkuttát közvetlen veszély fenyegeti. — A légügyi rendszabályok végrehajtása érdekében március 1-ig bezárták a kalkuttai elemi iskolákat. Bombay város közigazgatása több millió homokzsákot tömött ki az épületeknek a bombáktól való megvédésére.

Szingapur eleste igen erős benyomást tett a délamerikai közvéleményre. A buenos-ayresi lapok newyorki tudósításai szerint az ottani tözsdeárfolyamok zuhantak.

Ausztráliában azzal a kéressel fordultak a háborús kormányhoz, tegye meg a szükséges intézkedéseket Ausztrália ember- és anyag-tartalékainak általános mozgósítására, amennyiben azt az ország védelme szükségessé teszi.

Egyébként a japánok Szingapurt a jövőben Sonanko-nak, világító déli kikötőnek fogják nevezni.

A Daily Mail szerint batáviai politikai körök máris arról beszélnek, hogy a szövetségesek keletázsiai főparnoka Ausztráliába teszi át székhelyét.

A bolgár lapok azt írják, hogy az arab világ egyre jobban forrong. A függetlenségi mozgalom főleg Irakban és Palesztinában terjed.

ELSŐ LÉGI TAMADÁS A NYUGATI FÉLTEKE ELLEN

A német hadijelentés közli, hogy német tengeralattjárók Aruba és Curacao szigeteket előtt elsüllyesztettek tartályhajókat és tűz alá vették az olajfinomítókat és kikötőberendezéseket.

A Newyork Herald Tribune az Aruba sziget ellen intézett támadással kapcsolatban ezeket írja: A szigeten levő kőolajfinomítók bombázása az első légi támadás a nyugati féltéke ellen. A támadást jelképesnek kell tekinteni és el kell készülni arra, hogy további súlyos támadások következnek. Az a körülmény, hogy Aruba sziget egyik lánca a Karaibi tenger környékén létesített légi és flottatámaszpontoknak, különösen fájdalmasan érint bennünket. — Aruba szigete kb. 500 mérföldnyire fekszik Trinidadtól. Innen a Panama-csatornáig nincs több sziget. Ha az ellenséges tengeralattjáróknak anyahajók támogatásával sikerül ebbe az övezetbe benyomulniuk és szabadon működniük a Karaibi tengeren, akkor a Panama-csatornán át való ellátásunk veszélybe kerül, állapítja meg a newyorki lap.

AUSZTRÁLIA ÉLETHALHARCÁ

Curtin, ausztráliai miniszterelnök a következőket mondotta Szingapur elesteről: Szingapur eleste a keleti dűnnkirchennel egyértelmű és most kezdődik meg Ausztrália élet-halálharc. Ennek a csatának a kimenetele fogja eldönteni nemesek magának Ausztráliának hanem valamennyi angolul beszé-

lő népnek sorsát. Mi tudjuk, hogy elsősorban mi magunkra kell számítanunk, mert a külső segítségben sohasem lehet egészen biztosnak lenni. Ez a segítség gyakran későn érkezik meg.

CHURCHILL VIZSGALATOT RENDELT EL

Mint a Reuter iroda jelenti: Churchill brit miniszterelnök széleskörű vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogy a csatornán átjutott német hadihajókat miért nem vették észre korábban, valamint, hogy a brit hadak miért nem álltak egymással szorosabb érintkezésben. Hivatalos jelentés szerint a La Manche csatornán lezajlott ütközetben a királyi légihaderő repülőszemélyzetének 246 tagja vesztette életét és 43 repülőgép pusztult el.

A Churchill miniszterelnök által keddi alsóházi beszédében bejelentett vizsgálatot kapcsolatosan Churchill az angol hírszolgálati jelentése szerint szösz szerint ezeket mondotta: „Ez a vizsgálat titkos lesz és erősen kétem, hogy annak eredményei megfelelők a nyilvánossághozatalra. Nem vagyok hajlandó bármiképpen is a vizsgálatról nyilatkozni, vagy ígéretet tenni arra, hogy a vizsgálat eredményét a nyilvánossággal közlik.»

CHURCHILL BESZÉDÉRE

most hangzott el német és olasz részről válasz. A német megnyilatkozást külön cikkben közöljük, itt az olasz visszhangot ismertetjük. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti: A római termelésügyi minisztérium keddi sajtóértekezletén a kormány szóvivője hangoztatta Churchill beszédének rendkívül pesszimista hangját és annak elismerését angol részről, hogy az éjszaki haderő 1940. óta sokszor ered-

ményesen sújtotta ellenfelét. — Churchill kijelentette, hogy csak két igen fontos tény van, még pedig az Egyesült Államok ereje és a még le nem vert orosz seregek értéke, amelyek — Churchill szerint — remélhetőleg végül dominálni fogják a világhelyzetet. A brit imperium, a háború kezdeményezője tehát megszünt aktív elem lenni és más szerepe nem marad számára, minthogy a vereség passzív hordozója legyen. Hangsúlyozta ezután a tengelyhatalmak fontosságának és értékének brit részről történt elismerését is, nemkülönben annak beismerését, hogy szintén lehetetlen a közlekedés a földközi tengeren, valamint a libiai sivatagi harcok nehézségeiben.

AZ ANGOL BELPOLITIKAI VALSÁG

jelei egyre sűrűsödnek. Hir szerint az angol képviselőknek mintegy 80 százaléka új kormányt követel. A Churchill ellen felsorakozott parlamenti tagok között van Horo Belisha volt hadügyminiszter is. Az amerikai lapok londoni jelentése szerint ottani beavatott köröknek az a véleménye, hogy Churchillnek a legutóbbi események miatt le kell mondania két tárcájának egyikéről. Az Evening Standard jelenti, hogy az alsóház legközelebbi ülésén több képviselő követelni fogja, hogy létesítsenek önálló védelmi minisztériumot, vigyenek változást keresztül a kormány keblén belül és megállapítják, hogy kit terhel a felelősség a csatornában lejátszódott tengeri csata kimenetelért, valamint közöljenek közelebbi részleteket Szingapur védelméről.

TÖKÉS FOTO
• PÜSPÖK PALOTA •

AZ USA ÉS A SZOVJET

Egyre nagyobb összegeket nyújt az USA a szovjetnek. Roosevelt elnök a szovjetnek 1941. novemberében nyújtott egymilliárdos kölcsönön felül póthitelt nyitott, hogy hadianyagot vásárolhasson. Az Egyesült Államokban a szovjet és amerikai kormány most tárgyalásokat folytat a hitelnyújtás feltételeiről. Ezideig 1170 millió dollárt szavaztak meg a Szovjet Uniónak.

CRIPPS KIJELENTÉSEI

A török közvéleményben nyugtalanságot keltenek. A »Vakit« című orosz lap megjegyzéseket fűz Cripps volt moszkvai brit nagy-

követ legutóbbi beszédéhez. Cripps szavai, írja a lap, gondolkodóba kell, hogy ejtsék a török közvéleményt. Minthogy Cripps szavaiból kitűnik, hogy a Szovjet Unió nem elégszik meg az atlanti-óceáni nyilatkozat alapelveivel, hanem az a célja, hogy erőit kifejtse azáltal, hogy a Szovjet Unió a háború utáni időkre állítólag lemondott a lengyel területekről, az a benyomás alakulhatna ki, hogy a Szovjet Unió elállt imperialista terveitől. Cripps kijelentése azonban ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja. A török lap végül követeli az angoloktól és a szovjetországtól, hogy világosan foglaljanak állást Cripps kijelentéseivel kapcsolatban.

A berlini Wilhelmstrasse állásfoglalása Churchill beszédével kapcsolatban

Berlin, február 17. (MTI) Schmidt doktor a hétfőn tartott sajtótérkezőleten a következő hat pontban ismertette a Wilhelmstrasse állásfoglalását Churchill beszédével kapcsolatban:

1. Churchill úr — mondotta Schmidt, Ön a legutóbbi világháború kitérésakor egyike volt a főbűnösöknek és katonai tehetetlensége már akkor bebizonyult a gallipoli vereséggel. Már az első világháborúval elvesztette Anglia részére az egyeduralmat a tengerek felett és ezzel a vitathatatlan világhuralmat.

2. Mik voltak az Ön háborús politikájának következményei: katonai szempontból az angol történelem legnagyobb katonai vereségei, politikai szempontból Anglia szárazföldön elvesztette valamennyi barátját. Szövetségeseit a német és olasz hadsereg legyőzte, katonailag megszállta, Anglia többi barátja pedig a tengely oldalára állott. Ma az angol befolyást Európából teljesen kikapcsolták és Európa maga Anglia ellen egyesült.

3. Miután az Ön hibái következtében az európai népeket, mint szövetségeseiket elvesztette, elkövette életének legnagyobb gonosztettét, amikor a bolsevizmussal szövetséget kötött. A német hadsereg szövetségeseivel és az önkéntes csapatokkal megakadályozta a bolsevizmusnak Európába való beözönését és visszavetette őket Moszkva kapujáig. Sztalinnak a német hadsereg ellen indított téli offenzívája ma már teljesen megghiúsult. A Szovjet Unió embertartalékai elhasználódtak, miután már hónapokkal ezelőtt a 18—50 éveseket is sorozni kellett. A német hadsereg a meleg időszak kezdetével megtámadja a megsemmisítési megkezdte a szovjet hadsereket. Ön Moszkvába küldte Eden urat, hogy Sztalinnak, a bolsevista tömeggyilkosnak megígérje Európának a bolsevizmus részére való kiszolgáltatását. Magában Angliában kénytelen volt a bolsevista ügynököknek szabadkezet adni. Majszki munkáskörökben már úgy szerepel, mint a bolsevizált Anglia jövőendő koronázatlan királya.

4. Ön már Chamberlain idejében összecskéhvést szőtt Roosevelttel saját miniszterelnöke ellen és Roosevelt ellenőrzőjévé vált a Németország elleni háborús uszításban. Roosevelt akkor azt is megakadályozta, hogy Anglia a francia összeomlás után elfogadja a Führer békeajánlatát és Ön ebben lényegesen kezele. Ez idő óta balsikerrel küzdve teljesen függőségbe jutott Roosevelttel, a háború főbűnösével.

Churchill bejelentései az angol alsóházban

Amsterdam, február 17. (Német TI.) Mint az angol hírszolgálat jelenti, Churchill az angol alsóház keddi ülésén bejelentette, hogy vizsgálatai indítanak abban az irányban, hogy az ellenséges hadihajók mozgatait miért fedezték fel olyan későn és vajjon a légi haderő és haditengerészet közötti együttműködés olyan szoros

szemben. Roosevelt ezzel szemben igen súlyos angol áldozatokkal fizettette meg Angliának tett segítség ígéreteit. Roosevelt az angol világhíradalmat fokról-fokra amerikai tulajdonba akarja venni és Anglia örököse akar lenni a világnak. Ez régi terve Rooseveltnek és Ön Churchill úr, született félamerikai ebben lényegesen kiszolgált. Az Angliában végrehajtott amerikai csapat partraszállások Roosevelt részéről csak eszközül szolgálnak arra, hogy Angliát kezében tartsa. Itt nincs másról szó, mint az első amerikai rendőrökről az angol szigeteken és amelyeknek arról kell gondoskodniuk, hogy az angolok az amerikalakért tovább folytassák a háborút és kiszolgáltassák utolsó pennyjüket.

5. Anglia és Japán közötti háború kizáróan az Ön bűne. A Csendes-óceán és Kelet-ázsiaiában elszennvedett vereségek tehát közvetlen következménye az Ön részéről tanúsított hiányos előrelátásának. Az angolok hadianyag veszteségei, a japánok által meghódított területeken, messze meghaladják az ezermillió font sterlinget. Ez azonban csak a kezdet.

6. Az Ön háborúja már általános elszegényedésre vezet Angliában, nemcsak a felső réteg és középosztály, hanem az angol munkásság is a háború minden egyes napjával szegényebb lesz. Angliában most már milliók éheznek, akik miután Ön esütörtököt mondott, könnyű áldozatai lesznek a bolsevista felforgató munkának és hírvetésnek. Churchill háborúja felszámolja a demokráciát Angliában. A vége nem lehet más, mint az általános elszegényedés és a bolsevizmus diadala Angliában. Összefoglalás: Így tehát Ön a háború kitérőse óta egyik vereséget a másik után szenvedte, egyik pozíciót a másik után veszítette el.

Ön kirobbantotta a háborút Németországgal és Olaszországgal és ezzel elvesztette befolyását egész Európában. Háborút szított Japánnal és ezzel elvesztette uralmát és egész birtokát Kelet-Ázsiában. A birodalom magvát, Indiát kockára tette. Ön a gyűlölet és értelmetlenség politikájában teljes függőségbe jutott Roosevelttel szemben és most már kezdi kiszolgáltatni az Egyesült Államoknak a brit birodalom további fontos birtokait. Az Ön politikája Anglia bolsevizálásához vezet. Ön katonai műkedvelő, erkölcsnélküli politikus és még hozzá szerencsétlen flótás, akinek semmi sem sikerül, amilhoz nyul.

volt-e, mint amilyennek lennie kellett volna.

Singapore elcsévével kapcsolatban Churchill kijelentette, nincs semmi hozzáfűznivalója, majd azt ajánlotta, hogy tartózkodjanak az izgalomtól és

vádaktól. Mint az angol hírszolgálat jelentéséből kiderül, a képviselők Churchill beszéde után kb. 54 percig vitatkoztak afelett a kérdés felett, vajjon azonnal általános vitába kezdjenek-e a majdani hadvezetést illetően. Churchill azonban azon a nézeten volt, hogy túlhevés vita a kedd délutánon mindaddig, amíg gondolataink még az események hatása alatt állnak, csak azt eredményezné, hogy szerte a világon nagyon rossz és hátrányos visszahatásokat keltene. Churchillnak ezt a kijelentését a Ház halljuk, halljuk kiáltásokkal fogadta. A képviselők azonban mégis hozzájárul-

A csendes-óceáni háború

Tokió, február 17. A burmai harcokról érkező jelentések szerint a japán csapatok Martabanból északnyugatra ellenséges állásokat kerítettek be.

Macarao, február 17. A Lago Petroleum Co. Kőolajvállalat vezetőinek az Antillák vizein elszállított hajók életbenmaradt tengerészei kijelentették, hogy az ellenséges tenger-alattjárók hét kőolajszállítóhajót süllyesztettek el Venezuela magasságában.

Mint Moulmeinből jelentik, a burmai hadjárat megindítása óta nőttön nő azoknak a burmai katonáknak a száma, akik Nagy-Britannia ellen fordították fegyverüket. Jelenleg már 500 önkéntes burmai katona áll fegyverben a burmai ügyért. (MTI.)

Japán repülőgépekről röpiratokat dobáltak le Corregidor szigetére, amelyekben bejelentik az északamerikai csapatoknak Singaport elcsévé, megismételve a felhívást a megadásra.

Mint a Domei Iroda Singaporból jelenti, a foglyul ejtett ausztráliaiak arról panaszkodtak, hogy az angolok állandóan az arcvonal hátsó vonalaiban tartózkodtak, míg az ausztráliai csapatokat mindig a legelső vonalakba vetették be.

Tokió, február 17. (Német TI.) A japán légi haderő tevékenysége Holland-India és Pápauföld felett to-

Német tengeralattjárók az amerikai partoknál

Német tengeralattjárók Aruba és Curacao szigetek előtt elsüllyesztettek három tartályhajót,

összesen 17.400 tonna ürtartalommal és tüz alá vettek olajfinomítókat és kikötőberendezéseket.

A szovjet elleni arcvonal

Egy ellenséges csoport megsemmisítése Vjazmától délkeletre

A német véderőfőparancsnokság közli:

A keleti arcvonal középső szakaszán egy ellenséges erőcsoportnak sikerült vonalainkat Vjazmától 80 km-re délkeletre áttörni. Ellentámadással bekerítettük és megsemmisítettük az ellenséges csoportot. 1948 fogoly, 17 pányélos, 86 löveg, többszáz géppuska, gránátvető és fogatolt szék, valamint igen sok

más hadianyag került kezünkbe. Ezenkívül eddig több, mint ötezer halott bolsevistát számoltunk össze. Február 14—16. között a keleti arcvonalon összesen 78 páncélos és 138 löveget zsákmányoltunk vagy semmisítettünk meg. A szovjet légi haderő hétfőn összesen 48 repülőgépet veszített, német részről 4 gép hiányzik.

Ukrajnában és a Krim félszigeten már olvad

Róma, február 17. (MTI.) Mint a „Tribuna” berlini tudósítója jelenti, a keleti arcvonal egyes szakaszain, nevezetesen Ukrajnában és a Krim-félszigeten megkezdődtek az olvadások. Az arcvonal több szakaszán ma már nem lehet többé pozícióharcokról beszélni, mert a szövetségeseink nem szorítkoznak többé a szovjetországi támadás elhárítására, hanem igen heves ellentámadásba mennek át. Megállapítható, hogy a keleti arcvonalon a

legrosszabb időszak már elmúlt és a szovjetországi offenzíva a teljes kimerülés jeleit mutatja. Német katonai körökben viszont a legnagyobb érdekklóddal néznek a szövetségeseink nagy távvaszi offenzívájára. Ez az offenzíva ma már nincs nagyon messze — állapítják meg Berlinben — erő és heveség dolgában nem fog elmaradni az 1941. évi nyári és őszi offenzíva mögött.

Északafrikában

Az olasz főhadiszállás 626. számú közleménye: Az olasz-német légi erő hétfőn ismét támadást intézett Líbia és Málta fontosabb katonai célpontjai ellen. Német vadászgépek két angol repülőgépet lelőttek, további angol gépek a földön pusztultak el. Az Égei-tenger felett egy ellenséges repülőgép torpedóvető repülőgépeink találatától a tengerbe zuhant.

Kedden a kora hajnali órákban az ellenség légi támadást kísérelt meg Castellvetrano ellen. A légvédelmi igrúk felgyújtottak egy bombavető

repülőgépet, melynek hat újjélandiból álló legénysége foglyul esett. Egy másik gépet egy német vadászgép leszállásra kényszerített. Hétfőnyi legénységét foglyul ejtették.

A német hadijelentésből: Észak-Afrikában nem volt jelentős harci tevékenység. Egy német tengeralattjáró Alexandria előtt támadást intézett egy brit hadihajókötél ellen, amely egy cirkálóból és három torpedórombolóból állott. Két ellenséges egység torpedótalálat következtében súlyosan megrongálódott.

Apolló filmszínház

Ma bemutató műsor:
GRETA GARBO,
a filmjátszás koronázatlan
királynőjének új filmje:

Ninocska

Előadások kezdete naponta délután 5, 7 és 10 órakor.

tak a hadihelyzetről szóló vita elhárításához. (MTI.)

Vígyszínház mozgó

MA ELŐSZÖR! CSAK 2 NAPIG!
A legjobb KARÁDY KATALIN.
film még mindig a

Halálos tavasz

JÁVOR és SZÖRÉNYIVEL.
Csak 16 éven felülieknek!

METEOR MOZGO műsora:

Ma 5, 7 és 9 órakor utóljára!

MARADJ

Pola Negri, Petrovich Szvetisláv
izgalmas, szerelmes filmje.
Csütörtökön: „A CIGÁNY”.

Berlinben feltűnést keltő okmányt hoztak nyilvánosságra

Az okmány az Intelligence Servicenek Hitler és Ribbentrop ellen irányuló gyilkossági tervet leplezi le.

Berlin, február 17. (Német TI) Illetékes helyről kedden este feltűnést keltő okmányt hoztak nyilvánosságra. Az okmány az Intelligence Servicenek a Führer és a birodalmi külügyminiszter ellen irányuló gyilkossági tervét leplezi le. Az okmányt Daladier volt francia miniszterelnök személyesen nyilatkozatai között találta és Vitrolles akkori hágai francia követtől származik. Az okmány a Führer és a birodalmi külügyminiszter meggyilkolására vonatkozó terv főkomponensének van Kleffens volt németalföldi külügyminisztert állítja oda. (MTI)

Berlin, febr. 17. (Német TI): Daladier volt francia miniszterelnök bizalmas okmányai között megtalálták Vitrolles hágai francia követ egyik jelentését, amely hiteles bizonyítékát nyújt arra, hogy Németalföld akkori kormánya semlegességének megszegését és zsoldos politikáját példátlan gaztettel akarta megkoronázni.

A francia követ jelentése, amelyet futár útján 1939. október 12-én küldött Daladiernek, azt a tényt hozza napvilágra, hogy van Kleffens volt németalföldi külügyminiszter a Führer és a birodalmi külügyminiszter meggyilkolását célzó tervet forralt és hogy kísérletet tett a birodalmi kormány eltávolítására. Hogy ezt a merényletet, amely mögött az angol kormány és az Intelligence Service állott Németország valamennyi ellenségével közösen lehessen végrehajtani, van Kleffens biztosítani kívánta magának a francia kormány segítségét. Roosevelt közreműködését és segítségét Kleffens természetesen vette. Vitrolles Daladierhez intézett jelentése, amelyet most a külügyi hivatal nyilvánosságra hoz, ismét bizonyítja az Intelligence Service

gyilkossági terveit. Ugyanakkor azonban azt is mutatja, hogy ezeket a terveket a volt németalföldi külügyminiszter személyesen és óvatosan támogatta és elősegítette. Kleffens ugyanis tudatta a francia követtel, hogy kapcsolatban áll — amint hitte — vezető nemzeti szocialista körökkel, akiknek felajánlotta „jószolgálatait”. A valóságban azonban ezek a vezető szocialista körök a német biztonsági szolgálat megbízottjai által a hágai központ leleplezését célzó összeköttetést jelentették magával a hágai központtal, amely a legszorosabban együttműködött mértékadó holland helyekkel és mint most kiderült az akkori külügyminiszterrel is. — Kleffens a Németországgal való majdani „együttműködést” azzal a feltétellel kötötte egybe, hogy „Hitler vezér- és kancellárt és von Ribbentrop külügyminisztert így, vagy úgy meg kell akadályozni abban, hogy résztvegyenek a hatalom gyakorlásában. Kleffens tudtul adta a francia követnek, hogy néhány ismerős francia személyiséget már beavatott tervébe és ezeket a belga kormánnyal is közölte. Amikor a francia követ kijelentette, hogy a békekötés minden nemzeti szocialista kormányzattal nehézségekbe ütközne, mivel a Führer és külügyminisztere később mégis hatalomhoz juthatnak, Kleffens, mint az okmányból kiderült, félre nem érthető módon tudtára adta a követnek, hogy „ez a kikapcsolás végleges is lehetne”. Ez nem más, mint teljesen átlátszó körülmények között a belga kormánnyal kötött megállapodásból előzetesen tervezett politikai gyilkosságnak, amelyben a francia és a belga kormány Roosevelttel karöltve tevékeny résztvevő kívánt lenni. (MTI)

A pozsonyi német lap cikke Magyarországról

Pozsony, február 17. (MTI): A Grenzboten kedden reggeli számában Riedle „Magyarország tudatos európaizáció” című vezércikkében a következőket írja:

A külső és belső arcvonal-szilárdsága és összhangja értékes kincse az Új-Európa egységében összeforrt népeknek. Valahányszor magyar államférfiak ma felszólalnak, ajkukon mindig megszólal az összhangja annak a földrésznek, amelynek tudatos népei a biztos győzelmet jelentő harci közösségben forrtak össze, Magyarország ma tudatosan vesz részt ebben az európai arcvonalban. A közelmúlt hivatalos látogatásai Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter két legutóbbi beszédének fejtegetései világosan kidomborították Magyarország tekintélyét és feladatát az új európai közösség keretében.

Európának a kelettel vívott harcai Magyarország számára mindig önvédelmi harcok is voltak. Ezért mondotta Bárdossy László Magyarország külügy-

minisztere és miniszterelnöke világos szavakkal, Európa nagy és sorsdöntő küzdelemben áll a bolsevizmussal olyan küzdelemben, amelynek elődönt fordul meg az egész Európa és az itt élő népek sorsa. A magyarság nem lehet tétlen nézője Európa-sorsa elődöntésének. Védelmi háború ez, a magunk védelmi háborúja, nemzetünk, otthonunk, családi tűzhelyeink, templomaink oltalmáért és azért, hogy magyarokként élhessünk itt újabb ezer éven át. Adjunk hát az Istennek, hogy az ország határaitól több mint 1400 kilométerre vithatjuk ezt a védelmi harcunkat. Erre a nemzetre a cselekvés időszaka következik.

Magyarország tudja, hogy saját maga számára védelmezi a tétet. Magyarország léte körül mindig viharok dúltak. De bármilyen viharos volt is a történelem sohasem tudta elpusztítani a magyar politikai élet alapjait, hagyományait és szellemét. Ezzel azonban magában a magyarságban adva volt a lényeges előfeltétel: a rend gondolatának szellemében való állami fejlődése. — A magyar közigazgatás, a magyar hivatalnokai kar, a magyar honvédség messze múltba nyúló hagyományokra tekinthetnek vissza és ezek az intézmények lényeges tényezői Magyarország politikai értékének. Ezek a hagyományok és az azokból kiáradó belső szilárdság és biztonság világosan meghatározzák Magyarországnak, mint független államnak és az elhatározásaiban szabad magyar népek a helyét. A bolsevista barbársággal való leszámolás Magyarország számára különösen, miután Magyarországnak két évtizeddel ezelőtt magában az ország belsejében kellett megvernie a bolsevizmust, a lét, vagy nem lét kérdése.

Elsősorban viv Magyarország olyan döntő küzdelmet, amelyben nem a saját földjén és saját határain kívül kell birtokát megvédelmeznie. A magyar csapatok 1941 júniusától novemberéig elűzték az ellenséget a magyar Kárpát

határoktól északra fekvő vidékekről és azután közös arcvonalon csapdta a német, román és szlovák csapatokkal a Donec-medencéig tört előre.

Magyarország joggal büszke sok háborúban bevált katonáinak erre a teljesítményére. Ezért Magyarország tudja értékelni azt is, hogy az európai harcok között más katonái is védelmezik őt. Így két életre ebben a hatalmas háborúban egy mindenképpen egyesítő és összefogó harcoközösség és sorsközösség Bárdossy beszéde komolyságával és határozottságával valóban Európa bevezető Magyarország a felemelkedésnek 1938 óta meglévő lehetőségét bölcsen és erősen megragadta, azt belső megszilárdítására és külső tekintélyének növelésére használta fel.

Ez a megújított Magyarország nagy megbecsülésnek örvendett a szö-

DEBRECZEN

3. OLDAL.
1942. II. 18.

vetségek sorában és az Új-Európában Magyarország miniszterelnöke most bejelentette, hogy a magyar nemzetnek elérkezett a cselekvés ideje. Bárdossy miniszterelnök beszédének tehát az volt a célja, hogy nyomatékosan megértesse Magyarországi lakosságával milyen szerepet akar és kell játszania Magyarországnak abban a kemény küzdelemben, amelyet a nemzeti és európai felelősségük tudatában levő népek a földrésznek a bolsevista fenyegetéstől való megszabadítása érdekében viselnek. — Magyarország európaizációjának tudatában saját és az általános európai érdekeknek megfelelő erőfeszítéssel fog részt venni ebben a közös bolsevizmust elhárító küzdelemben, — fejezi be cikkét a pozsonyi német lap.

Kiadták a meghívókat a kormányzóhelyettes megválasztó országgyűlésre

Budapest, február 17. (MTI) A felsőház háznagyi hivatala a következő meghívót adta ki:

Az országgyűlés felsőháza és képviselőháza 1942. február 19-án, csütörtökön 11 órakor együttes

ülésre ül össze a következő napirenddel: a kormányzóhelyettes megválasztása, eskütelte és törvénybeiktatása. A felsőház tagjai fél 11 órakor a felsőház társalgó termében gyülekeznek.

Rendelet a hadisegélyezésről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány rendeletet adott ki a hadisegélyezés tárgyában. A rendelet,

amely március 1-én lép hatályba, a Budapesti Közlöny szerdai számában jelenik meg.

Új felfedezés a rákgyógyítás terén

Róma, február 17. Az olasz lapok hírt adtak arról, hogy Roberti firenzei orvosnő erős inzulinadagolással kezelte a rákmetasztázisokat és kutatásai meglepő eredménnyel jártak. A Giornale d'Italia firenzei jelentésében

megállapítja, hogy Roberti lanár kutatásai egyelőre tudományos stádiumban vannak, de lehetséges, hogy a firenzei orvosnő olyan ösvényt talált, amely a rákkutatás terén a győzelemhez vezet.

„Magyar testvéri szolgálat”

Vasárnap jelent meg lapunkban „Magyar testvéri szolgálat” című vezető cikkünk, mely széles körben nagy helyesléssel találkozott. Ennek bizonyítéka az a sok levél melyeket cikkünkkel kapcsolatban kaptunk. A levélírók igen üdvösek tartják a gondolatot és sürgetik, hogy valósítsák is meg minél hamarabb a gyakorlati életben.

A levelek írói eseteket sorolnak fel és saját példájukra is hivatkoznak néhányan várva, hogy a széles körben meginduló társadalmi segítő szolgálat megkezdje munkáját. A levelek írói közül G. Nagy Antal, Fekete János, Kiss Gergely, Nyíri István soroltak fel sürgető példákat, annak bizonyítására, hogy milyen nagy szükség van a „Magyar testvéri szolgálat” gyakorlati megvalósítására.

Vége a farsangnak

Véget ért a farsang, mely az idén korlátok közé volt szorítva, de azért elég mozgalmas volt.

Most már kivételesen sem engedélyeznek az illetékes hatóságok zárórámeghosszabbítást.

A mai komoly időkben most már csak a munkának és kötelességteljesítésnek kell szentelnie magát mindenkinek.

— Zsákmányolt szovjet ágyú a kecskeméti városban. A kecskeméti tüzerek ágyút zsákmányoltak a keleti fronton. Az ágyút most kiállították a kecskeméti városban. A város háza előcsarnokának baloldali részében helyezték el az ágyút azzal a céllal, hogy a város közönsége megtekinthesse. Állandóan hatalmas tömeg szemléli meg a kecskeméti gépvontatású tüzerek harctéri emlékeit. A katonaviselt férfiak készségesen szolgálnak magyarázatokkal — állapítják meg —, hogy az ágyú jobb kerekén és a csőfőrgő készülékén a bevágásokat a magyar páncéltörő ágyúk okozták. A szovjet ágyú egyébként 1941-ben készült, 122 cm. a csőmérete, a legmodernebb fegyverek egyike.

Rövid táviratok

Amsterdam, február 17. (Német TI) A brit hírszolgálat szerint hivatalosan közölték, hogy a brit légi haderő a Seaburnhorst és Gneisenau csatahajókat az egyik francia kikötőben való tartózkodása alatt 3299-szer támadták meg, amelynek során 4000 tonna bombát dobtak le a hajókra. A britek a támadásoknál — mint a hivatalos jelentésből kiderül — 247 embert és 43 repülőgépet veszítettek.

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Rádiójelentés szerint az összes indiai törzsek egyik összefogottelén Sztálint az Egyesült Államok, Mexikó, Kanada és Közép-Amerika törzseinek törzsfőnökeivé választották.

Stockholm, február 17. Londoni tájékozott körökben a líbiai helyzetet továbbra is úgy jellemzik, hogy a járvótevékenység van előtérben. Karóhót érkező legújabb jelentések szerint a német és olasz hadoszlopok újra előrenyomulóban vannak. Londonban felteszik, hogy az előrenyomuló csapatok nemsokára érintkezésbe kerülnek a brit erők zömével.

Berlin, február 17. (Német TI) Mint most ismeretessé vált, a tobruki kikötő közelében levő brit hajókaraván ellen a Ju 88 mintájú német zuhanóbombázók február 15-i támadás során még három tiltálatot értek el egy 6000 tonnás kereskedelmi hajón. A találatok fekvéséből és a robbanás hatásának megfigyeléséből számolni lehet ennek a teherhajónak pusztulásával is. Így a támadás során együttvéve öt kereskedelmi hajót és egy brit rombolót semmisítettek vagy rongáltak meg súlyosan. (MTI)

Hungária filmszínház

MA IS
SZILÁGYI SZABÓ ESZTERI
CSORTOS GYULA és URAY
TIVADAR nagyszerű alakításával

Mária két éjszakája

CSAK FELNÖTTEKNEK!
Előadások: 5, 7 és 9 órakor!
Jún: A „KELETI CSATA”
Jegyelővétel már ma is!

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a
PESTI HIRLAP
tiszelt előfizetőit
hogy a mai naptól átvettem a

PESTI HIRLAP
helybeli terjesztését

Felkérem a mélyen tisztelt előfizetőket, hogy előfizetési, vagy kézbesítési ügyben Hirlapirodámhoz fordulni szíveskedjenek.

Szolgálatkés tisztelettel:

SZÉLES FERENC
Hirlapbizományos

Teleki u. 94. — Telefon 37-81.

Kétórás késéssel érkezett be a budapesti sínautó a debreceni pályaudvarra

Az olvadások következtében erősen jegessé vált síneken nehezen közlekednek a vonatok. A jégburokkal bevont síneken természetesen — hogy a kiskiklás veszélye elkerülhető legyen — lassabban közlekedhetnek a vonatok és ez egyes esetekben nagyobb késést is előidéz. Így történt kedden este a budapesti sínautóval, mely a menetrendszerű 22 óra 04 perc helyett pontosan 24 órakor, tehát csaknem kétórás késéssel érkezett meg. A MÁV igazgatósága egyébként mindent megtett, hogy a legrövidebb idő alatt rendbehozza a helyenként eljegesedett pályákat és a forgalmi akadályokat teljesen kiküszöböli.

Szükség-lakások helyett rendes kislakások házakat

Kaptuk a következő sorokat: Olvastam b. lapjuk cikkét, melyben többek között a szükség-lakások létesítésének tervéről írnak. En is osztom azt a felfogást, hogy szakítani kellene a szükség-lakások rendszerével és helyes lehet, ha kevesebb mennyiségben, de jó egészséges kislakásokat építenek a város. 160 ezer pengőt akar a város fordítani 48 szükség-lakásra, melynek mindegyike így 3600 pengőbe kerülne. Tudjuk, hogy egy ilyen szükség-lakás élettartama maximum tíz esztendő. Hát értemes ilyenekbe a pénz beleölni, mikor lehetne a rászoruló szegény családoknak rendes hajlékot teremteni. A kontemplált összegből lehetne felényi, tehát 24 rendes, egészséges kislakást építeni, melyek értékállóbbak a városra nézve, a rászorulóknak pedig rendezőbb elhelyezést biztosít. De lenne másik megoldás is, melynek kivételére a megváltoztatott alapszabályú Városi Takarékpénztár lenne mód. Hány és hány kisember van, aki már telekkel és némi pénzzel rendelkezik. Ezeknek kellene lehetőséget adni építkezési kölcsön nyújtásával, hogy telkükön építkezzenek. Szóval tömeges kislakás-építő akcióra gondolok, melyek a város bankja segitene elő kölcsön nyújtásával. Mármost a város a maga súlyával biztosítaná hogy ezek az építettni szándékozók tégla-hoz és más szükséges építkezési anyaghoz jussanak. Nem magas-építkezéssel van szó, az anyag biztosítása könnyebben menne.

Ilyen akció eredményeként bizonyára építkezne negyven—ötven kisember, kinek eddig bérelt lakásai természetesen megüresednének, esőkkenténék a lakáshiányt és alkalmat nyújtanának a megüresedő lakások révén a hajléktalanok elhelyezésére.

Ez az akció nem is kerülne a városnak semmibe sem, csak annyiba, hogy hóna alá nyulna a szóban forgó kisembereknek. A Városi Takarékpénztár révén építési kölcsönt nyújtaná nekik, tavaszra lenne bőséges munkaalkalom az építőipar és a vele kapcsolatos iparágak részére.

Szerény véleményem szerint ez sokkal gazdaságosabb megoldás. Amint a helyzetet ismerem, ilyen kislakás-építő-akcióra, melyet a város indítana el bankja révén, igen sokan jelentkeznének. Ebben az esetben nem barakszerű nyomortanyák, hanem kedves és egészséges kislakások százai épülhetnének fel az évek folyamán.

Soraim közléséért fogadják köszönetemet.

Egy polgár.

Két századon át olyan volt a sorunk mint a robogó ár forgatagába vetett szalmaszálé.

Takács Sándor.

Az iparosok is kérnek családi pótlékot

A szegedi Ipartestület előjárósági ülésén Szógi Zoltán, az ottani cipészszakosztály elnöke indítványozta: az elnökség hasson oda, hogy a Nép- és Családvédelmi Alap igénybevételével az iparosok

a közalkalmazottakhoz hasonlóan családi pótlékot kapjanak. Az indítvány az elnökség elfogadta és megbízta az elnökséget a szükséges lépések megtételével.

Révész Imre püspök hitvalló, biznyságtévő életre és szolgálatra buzdította a most vizsgázott új lelkészeket

Tegnap este ért véget az első lelkészkepzési vizsga, mely D. dr. Révész Imre püspök elnöklésével folyt. A kibocsátás ünnepélyes körülmények között történt. Közének után a püspök kérésére D. dr. Kállay Kálmán lelkészkepzőintézet igazgató kihirdette a vizsga eredményét. Eszerint jeles lett Török Ede, jó Szaday Sándor, képesítést nyert Herman Tibor és Vilmányi Sándor. Az eskü letétele után D. dr. Révész Imre püspök meindítón szép beszédet intézett a vizsgázottakhoz.

— Akik az élő Istenhez tartoznak, azoknak az Isten ad alkalmakat, hogy biznyságokat tessenek róla, mi nekik több: az élet-e, vagy az öltözet, a mag-e, vagy a héj. Nem fiatalembernek való a feladat, amelyre vállalkoztok. Egy megvénhéd világ önáltatása az, ami titeket visz és szédít. Az ifjúság mást akar és a világ jövőjét más kezével kell igazítani, nem olyannal, mint a tietek. Jertek velünk! Tudtok-e mindent odaadni em a múltért, hanem azért, akit megostoroztak, a kinek szolgálatára tulajdonképpen ti abban a pillanatban fel kellett vegyétek a keresztet, amikor átletétek ezt az ősi küszöböt a Kollégiumban. — Tudtok-e odadni mindent? Ne féljete, bátran odaadhatjátok. Ha hű szolgák vagytok, nem eshetik meg veletek semmi, ami nincs előre elvégezve és egy újjal sem nyulhat hozzátok senki, míg nektek életetek és cselekednetek kell az Isten akaratára szerint. Ha szentvednetek kell, akkor következnek a sötét-

ség hatalma, de az is a ruhánkhoz nyul, a lelkünkhez, örök életünkhez nem. Ahova ti most indultok, az egy olyan éjszakai út, amelynek hajnalfénye a kereszt felé vezetni. Gonosz, felelőtlen, hitvány ság volna, ha mi a jövőt rózsaszínűbbnek akarnánk festeni, mint amilyen. Mégis ez az út előttetek királyi és papi út. Jézus mondta: E világon csak nyomoruságtok léssen, de bizzatok, én meggyőztem e világot.

Abban a biznyságban, hogy utatokat, közelebbi és távolabbi és örök jövőtöket, szolgálatotokat, kötelességeiteket, fájdalmaitokat és örömeiteket ti is így értékelitek, Jézus Krisztus nevében kibocsátotunk benneteket és felhatalmazunk az Isten igéjének hirdetésére, a szent sákramentumoknak bibliai tisztaságukban való kiszolgáltatására és mindazoknak az egyházi szolgálatoknak végzésére, amelyekre titeket a törvénynek lefektetett képesítések és felhatalmazások aldásommal együtt rátok hárit.

A mély lelkihatást kiváltott beszédre Török Ede válaszolt Pál apostol bucsiszavaival.

— Hadd bucsúzzunk — mondta — Krisztusról való biznyságtételünkkel. Kívánjuk, hogy a mi életünk a Krisztusnak legyen biznysága, hitvallója egész életünkön keresztül. Haláson köszönjük Isten után az ő szolgáinak, tanárainak velink való fáradozásait.

A püspök és a vizsgázató bizottság tagjai ezután kézzorítással bocsátották el az ifjú lelkészeket.

Kitűnően sikerült a Gazda-láncestély

A debreceni gazdatársadalom tegnap este rendezte meg az Arany Bika dísztermében a hagyományos „Gazdabál” helyett zártkörű teastélyét. A mai idők komolysága megszűkítette a kereteket, de a hangulatot, a sikert nem tudta elvenni. Az a hatalmas közönség, amely zsűfölség megtöltötte az Arany Bika díszterem püholsorát és parkettjét, mindvégig a legkitűnőbb hangulatban vígadt, mulatott, kiszakadva egy pillanatra a gondok, nehézségek világából.

OH láttuk Szilassy László főispánt, dr. Kölesey Sándor polgármestert, dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnököt, dr. Gulyás Antal gazdasági akadémiai igazgatót, Polgáry István gazdasági főtanácsost, dr. Kertész Kálmán gazdasági tanácsost, vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelőt, dr. Szalay György mezőgazdasági kamarai titkárt és még másokat.

Pontban nyolc órakor vonult be az estély nyitópalotlást táncoló huszonegy festői magyarruhás pár. B. Vattay Margit táncnánró betanításában gyönyörű palotlást adtak elő, majd a „Szánt az ökor, recece...” hangjaira megkezdődött az általános tánc, amely egészen a zárórág töreflen lendülettel tartott.

Az est sikeréért a hatalmas rendező-gárda érdemel dicséretet. Mindenki teljes erejével dolgozott, így hát nem emelünk ki senkit. Legfőbb dicséretük mindannyiuknak az estély sikere.

Megnyílt! Nagy Imre látszerész szaküzlete

Új szemüvegek, javítások tökéletesen készülnek. Szolid árak! 10 éves helyi 2 éves pesti gyakorlat.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ**Ma van a „Szuhay” előadása a Csokonai színházban**

Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg és a jegyek legnagyobb része már elkelt. Ami fennmaradt jegyek kaphatók, délelőtt 10—1 óráig a MANSZ hivatalos helyiségében, délután 3 órától a színház pénztárában. A MANSZ Revíziós Leányköre elnöksége felkéri a közönséget a pontos megjelenésre, mert a délutáni előadást pontosan 4 órakor, az esti előadást pedig pontosan 8 órakor megkezdik. Tekintettel arra, hogy sokan vannak, akik az esti előadást nem tudnák megnézni, úgy a vezetőség lehetővé teszi azok számára, hogy a délutáni előadásra válthassák meg jegyeiket.

Legalább 30 százalékkal fel kell fokoznunk a termelést

Dr. Halász Miklós gazdasági akadémiai igazgató, az országos közellátási hivatal osztályvezetője, érdekes előadást tartott a gazdasági továbbképzés anyofolyamán. Statisztikai számokkal mutatta be, hogy az utolsó ötven esztendőben a négyzetkilométerenkénti lakosság mintegy 44 százalékkal gyarapodott, 53 lélekről 93-ra emelkedett. Gabona és egyéb növénytermelésünk, valamint állatállományunk nem emelkedett azonban hasonló arányban, sőt csökkent s ennek folytán a lakosság ma körülbelül 30 százalékkal kevesebb terményhez jut, mint ötven évvel ezelőtt. Hangsúlyozta, hogy az ilyen népességszámok mellett a termelés fokozása nemzeti kötelesség. Feladatunk, hogy a talaj és éghajlati viszonyokat célszerűen kihasználva minél többet, jobbat és ésszerűbben termeljünk. Minden igyekezettel és akaratlan azon kell fáradoznunk, hogy eredményeket érjünk el. Ezen a téren nem lehet eleget dolgozni. Ugy növénytermelésünket, mint állattenyésztésünket magasabb színvonalra kell emelni.

Az egész mezőgazdasági termelés megalapozásához szükséges az ipari árak arányosítása is.

Új üstökös fedezett fel egy magyar csillagász

Dr. Kulin György, a Svábhegyi Csillagvizsgáló Intézet asszisztense a február 13-ára virradó éjszakán új üstökös fedezett fel a Coma Berenicés csillagképben. Körülbelül egyidejűleg Bernasconi olasz csillagász is megpillantotta az üstökösöt.

Dr. Lassovszky Károly, a Csillagvizsgáló Intézet igazgatója az üstökös felfedezéséről a következőket mondotta:

— Az ehhez hasonló felfedezés természetesen sohasem tudatos „keresés”, hanem a véletlen eredménye. Dr. Kulin György asszisztens is az elmúlt éjszakák egyikén másirányú megfigyelései közben vett észre egy ködszerű képződményt a „Berenicés hajfűrte” nevű csillagképben. Először ködfoltnak látszott, de további megfigyelés azt mutatta, hogy aránylag gyorsan változtatja helyét. Ekkor felvételeket is készített róla. Sajnos, a borult idő miatt csak egy éjszakán volt alkalmam megfigyelni az üstökösöt. A berlini Copernicus Intézet a felfedezésről körtáviratban értesítette a világ valamennyi megfigyelő állomását és ha nálunk tovább tart a borult idő, akkor máshol fogják megállapítani, hogy az üstökös távolodik-e a Földtől, vagy közeledik hozzá.

Az igazgató közölte még, hogy évente átlag öt-hat üstökös fedeznek fel a világ különböző pontjain. Azelőtt csak a szabad szemmel látható, tehát nagy üstökösöket vették észre. Amióta azonban az eget fényképezik, azóta sokkal több üstökösöt figyelnek meg a csillagászok. A most felfedezett üstökös egyelőre nyolcadrendű.

Öngyilkossági kísérlet a Népkerben

Zsebkésével mellbeszúrta magát egy férfi.

Tegnap este a pályaudvar környékének késői járőrelőrei a Népkerben egyik részében félig eszméletlen állapotban levő férfira bukkantak. Kezében zsebkés volt és melléből szivárgott a vér. Mivel az első pillantában meg lehetett állapítani, hogy öngyilkossági kísérlet történt, értesítették a mentőket, akik a sebészeti klinikára szállították az életunt férfit. Itt megállapították, hogy az illető Sáfár Béla 35 éves kőbányai lakos, aki nehéz helyzete miatt akart megválni az élettől. Néhány nappal ezelőtt jött Debrecenbe, de terveit nem váltotta be és ez annyira elkeserítette, hogy önkézzel akart véget vetni életének. A szúrás mély, egészen a tüdőszárnig hatolt, azonban nem életveszélyes.

Az öngyilkossági kísérletről értesítették a rendőrséget és megindult a vizsgálat az ügyben.

Egy kislány két mankón jár a Leánykörbe...

Az Árpád-terti leányköri est kitűnően sikerült. A nagyszámú megjelent közönséget Tisza Izabella leányköri vezető üdvözölte és dr. Hegyaljai Kiss Géza vezető lelképásztor mondta el megnyitójában:

— Miért jöttünk össze? Mint a vas-tag fehér hótakaró felett a Nagyerdőn elömlik a napsugár, úgy ragyog felénk a megnyitók leánylélekből a fiatal-ság és a jószág ereje. Szükség van ennek az estnek a derűjére, mert egy megsomorodott lelket akarunk megvizsgálni. Az iskola egyik felsőbb osztályában egy leányka olyan szerencsétlenül esett el, hogy a gondos kezelés sem tudta meggyógyítani és az egyik lábát a térdre felett le kellett vágni. Ez a kislány két mankón jár most a leánykörbe és minden jószívű ember részvétét felkelti. A leánykör azonnal munkába lépett a lelképásztorral, hogy műlábbal segítsen a szomorú helyzetbe került leányköri tagon. Ennek a költségéhez járul hozzá a mai műsoros est jövedelme.

Igen nagy tejszék mellett adták elő a leányköri tagok Erney János ny. színművész „Zsúr van Bagoson” című pompás színpadi jelenetét. Az előadást maga a szerző rendezte. Tetszéssel fogadta a közönség Ecsedy Aladár „Üsd a harmadikat” című darabját és dr. Hegyaljai Kiss Géza „Leányszívek” című színpadi jelenetét. Papp Margó adott elő egy vidám magánjelenetet és több melegen megtapsolt szám után a leányköri vezetőség zárószava jelentette az est végét, amelyről mindenki meglepedéssel távozott.

Felhívás a villamoson utazókhoz

A m. kir. rendőrség debreceni kapitánysága vezetőjének felhívására kérjük az igentisztelt utazóközönséget, hogy a villamoskocsikban levő ülőhelyeket elfoglalni és a kocsik hátsó peronjának azt a részét, ahol a fel- és leszállás történik, szabadon hagyni sziveskedjék.

A kalauzoknak kötelessége, hogy a villamoskocsikban megkívánják és előírt rend betartására ügyeljenek és szükség esetén hivatkozzanak a rendőrség előírásaira. Kérjük a t. utazóközönséget, hogy fenti előírásokat saját érdekében betartani sziveskedjék.

Másrészt a kocsivezetőknek és kalauzoknak kötelessége az is, hogy az utazóközönséggel szemben udvariasan és fegyelmeyzeten viselkedjenek — Amennyiben a közönségnek a kalauz, — vagy kocsivezető nem megfelelő viselkedése miatt panasz van, kérjük azt az illető alkalmazottunk sapszámának, vagy nevének megjelölésével, közvetlenül Üzletigazgatóságunkhoz (Péteri-ter 14., telefon: 20-55) juttatni. Minden panaszt kivizsgálunk és tájékoztatunk. Debreceni Helyi Vasút-üzletigazgatósága.

Fegyházbüntetéseket textiláru felhalmozásáért és árdrágításáért

Budapest, február 17. A büntető-törvényszék Kristóf-tanácsa kedden tárgyalta Wachsmann Gábor magántisztviselő és társai árdrágítási bűnperét.

A vádlottak nagymennyiségben vásároltak molinot, selymet és más textil-féléket és a megengedettnél sokkal nagyobb haszonnal értékesítették.

A bíróság a bizonyító eljárás lefolytatása és a vádbeszéd után

Wachsmann Gábor és Friedmann Adolf textilkereskedőket 2-2 évi fegyházra és 500-500 pengő pénzbüntetésre ítélte. Beck Aladár textilkereskedőt és Balasa (Blath) Ferenc textilkereskedőt is bűnösnek mondotta ki és ezért hathónapi fegyházbüntetést szabott ki rájuk. Becket ezenkívül 500 pengő, Balasát pedig 300 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős. (MTI)

Debrecenben háromezer sokgyermekes szegény család van

Gera Katalin a szociális gondozásról, Uray Sándor a házasságról beszélt. Kétezer megkereszteltetlen gyermek van Debrecenben

Az állandó érdeklődéssel kísért Manz. „Anyák Iskolája” tegnapi „tanrend”-jén elsőnek Gera Katalin szociális gondozónő tartott előadást „Anyák a családvédelem szolgálatában” címmel. Ismertette az Országos Nép- és Családvédelmi Alap szolgálatát, amelyet az 1940 évi családvédelmi törvény alapoz meg. Hangoztatta, hogy Debrecen városa az alpból egymillió pengőt kap, ezt az összeget kislakások építésére, háziipari foglalkoztatások szervezésére, kislipari, kiskereskedői, valamint házassági kölcsönök folyósítására fordítják. A kölcsönök nyújtása, valamint a segélyezés a családvédelemnek egyik része, a másik talán fontosabb rész a gondozás. Ezt gondozónők végzik, akiknek a száma ma még csekély. Kivánatos volna, ha itt önkéntes jelentkezők adásával bekapcsolódnának az egyházak és társadalmi egyesületek is.

Debrecenben — úgy mond — háromezer sokgyermekes család van, mely nem tudja önjerejéből magát fenntartani. (Sokgyermekes az a család, melyben négyenél több 18 éven aluli gyermek van). Ebből már 1300 család körülményeit vizsgálták ki a szociális gondozónők.

Előadása végén rámutatott a szociális gondozónő a magyar család hibáira: a beosztással és nem ismerésére, lakásuk nem otthon, gyermekeiket az uca neveli, táplálék és ruházat silánysága stb. stb. Ezek kiküszöbölésére az intenzív családvédelmet tartja egyedül eszköznek. Ehhez annál is inkább kell teljes erőnkkel hozzáfognunk, mert máris elkéstünk vele.

A nagyhatású előadás után dr. Kölcsey Sándorné szólt fel, aki használt ruha- és fehérnemű, harisnya adakozásra szólította fel a jelenlévő hölgyeket, hogy abból a sokgyermekes szegény családok fojtnak valót kapjanak,

a Vörös Kereszt által rendezett foltozó, stoppoló tanfolyamra.

Ezután dr. Uray Sándor lelképásztor „Gyermekeink házasságáról” beszélt. Hangoztatta, hogy nem szabad az anyának gyermekét felnőtté válása után kiengedni teljesen hatalmából, irányítása alól. A házasság pedig különösen az a pont, ahol szükséges, hogy a szülő is befolyéjék bölcs, megértő szavával gyermeke elhatározásába.

A házasságot Isten rendelte el, amikor azt mondja „Adok neked segítő-társat, hozzáállít...” Hozzáállónak kell tehát lenni a hitvesnek, korban, műveltségben, társadalmi helyzetben egyaránt.

A házasság messzemenő testi, lelki, jogi, gazdasági és nemzeti vonatkozásokkal jár. Ezzel kapcsolatban fel-emelte szavát a vegyes házasságok ellen, amelyek annyit baj szülni, így az egyének és egységek is. Debrecenben sajnos ugrásszerűen emelkedik a vegyesházasságok száma. Ha a szülők nem tudnak megegyezni a gyermekek vallásában, sok esetben meg sem kereszteszik a gyermekeket. Így ma körülbelül kétezer gyermek nincsen megkeresztelve városunkban, ezek kétharmadrésze vegyesházasságban született.

A házasság előtti orvosi vizsgálatot helyesli, de azt kéri, hogy ezt nem a házasság kapujában, hanem előbb, a jegyesség megkötésekor eszközöljék és a vizsgálatot terjesszék ki a tőd és neml hajjon kívül az idegekre is.

Előadása végén hangsúlyozta, hogy meg kell reformálni a családi életet, tisztultabb életfelfogás és több erkölcsi tartalom legyen benne, aminthogy a házastársakat is emelkedett érzés hozza össze.

A magasszínvonalú előadásért dr. Vitéz Nábráczky Béláné mondott köszönetet.

Mit kell tudni a kiütéses tifuszról és hogy kell ellene védekezni

A „Szülők Iskolája” előadássorozatában kedden dr. Hollósy Andor m. kir. egészségügyi tanácsos tartott ismertető előadást a kiütéses tifuszról és az ellene való védekezés módokról. A kérdést az tette időszerűvé, hogy Hajdú vármegyében kiütéses tifusz megbetegedések fordultak elő és mert a háborús viszonyok kedveznek a betegség továbbterjedésének.

Előadása elején általános ismertetőt adott a fertőző betegségekről. A kiütéses tifuszról szólva megállapította, hogy ennek a betegségnek a haszfusszal semmi kapcsolata nincs. Ismertette a kiütéses tifusz történetét, melyet már 1906-ban leírtak egy csehországi járvány kapcsán. A betegséget a régi időkben „morbus hungaricus”-nak, magyar betegségnek nevezték. E kétes értékű dicsőségek az volt az oka, hogy 1575-ben Komárom környékén az osztrák hadsereg felhomlását okozta.

A Közép-Európában ismeretes kiütéses tifusz válfajának terjesztője a tetű. Ismertette azokat a hosszas kísérleteket, melyeknek köszönhető a betegség kórokozójának felfedezése és a továbbterjedés útjának tisztázása és amely kísérletek sok orvos hősi halálát okozták a kísérletek közben szerzett fertőzések következtében, de sohasem rettentették vissza az utóbbi éveket a kísérletek folytatásától. Az ellene való védekezés napjainkban is szedi orvosáldozatait, csak az elmúlt

ősszel halt meg a betegség leküzdése közben egy m. kir. tisztiorvos.

A tetű a beteg ember vért magába szívja és maga is a nyolcadik napon megbetegszik. Ez a beteg tetű és annak váladéka a továbbterjesztője a kiütéses tifusznak. A tetű váladéka kiszáradva például pokrócon egy évig is fertőzőképes maradhat. A betegség elleni védekezés legfontosabb módzatai: a beteg elkülönítése, a vele érintkezők 21 napon keresztül zár alatt tartása, illetve megfigyelése és a telvség elleni védekezés.

A tetű fejlődése 15 napig tart és így a kéthetenkénti tisztá ruhaváltás már megóvhat az elttvesedéstől. A tetű 60 fokos vízben egy másodperc alatt elpusztul, ezért a ruháknak forró vízben való áztatása azokat elpusztítja. Bútorokat, padlót forró vízzel kell lemosni, a falat oltott mésszel lemeszteni. A haját petróleum, ecet és olaj keverékével lehet fertőtleníteni, a testet 1 rész szappan, 4 rész víz és 2 rész petróleum keverékével kell lekenni és utána lemosakodni, fürdeni. A hatóság fertőtlenítő intézet mindenkinek rendelkezésére áll.

Oroszországban a háborút követő években 25 millió kiütéses tifusz megbetegedés történt kb. 3 millió halálozással. Véreink ma ezen a területen harcra vannak, a modern katonai egészségügyi gondozás mellett nem kell tartanunk elttvesedéstől, de azért hazatérő szeretteink ruháit felszere-

DEBRECZEN

5. OLDAL
1942. II. 18.

lését pontos gondossággal vizsgáljuk át és fertőtlenítésükről gondoskodjunk. Ne tétű, hanem serkét keresünk, ezt könnyebb megtalálni.

A hatóságok mindent megtesznek a megelőzés nagy munkájának sikere érdekében, de feltétlenül számítanak a társadalom megértő támogatására. A házakba betérő koldusok csavargók, szerencsétl, jövőt mondani akaró cigányok ott hagyhatják névjegyüket. Ezekre hívjuk fel a legközelebbi rendőrszem figyelmét. Ismertette azokat a munkákat, melyek a zöldkeresztes nővérek a megelőzés terén végeznek, kérte a jelenlévőket, nézzenek rájuk szeretettel, ha zöldkeresztes egyenruhájukkal találkoznak.

Ítéletek vizezett tej forgalombahozataláért

Dr. Setepper Károly aljegyző, városi kihágási bíró Erdős Kálmán paci gazdasági eselédet 5 napi elzárásra ítélte, mert 25 százalékban vizezett tejet akart forgalomba hozni. Kovács Gyula gazdálkodó, Bellegő 224. szám alatti lakost 300 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert 29 százalékban vizezett tejet, Fülöp István gazdálkodó Kismaes 32. szám alatti lakost pedig 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert 16 százalékban vizezett tejet akart forgalomba hozni. Az ítéletek nem jogerősök.

A nyolcosztályú elemi iskola jelentősége

Szücs János tanár nagyszerű előadása a Szülők Iskolájában.

Kedden délután a Szülők Iskolája előadássorozatában Szücs János kollégiumi „Horthy Miklós” gyakorló iskolájának vezető tanára tartott igen nagy érdeklődés mellett előadást „A nyolcosztályú elemi iskola jelentősége a köznevelésre” címen. A kiváló pedagógust lelkes tappsal fogadta a közönség és mindvégig feszült figyelemmel hallgatták értékes fejtegetéseit.

Bevezető szavaiban az előadó a megelőző idők kulturpolitikai törekvéseit ismertette. Mint mondotta — 100 évvel ezelőtt szintén a népi erők kiapadhatatlan forrásaira mutattak rá a reformkor nagy magyarjai, mint Széchenyi, Kosuth, Eötvös, stb. A gyásos trianoni béke aláírása után alig egy évvel az elalott nemzet a népoktatás hatásosabb tételében látta az egyik kiváló utat a megalkotta a beiskolázásról szóló 1921 évi XXX. törvényeket. Külön is kiemelte, hogy a magyar tanításág bár tudta, miszerint a nyolcosztályos népiiskola megvalósítása nagy munkatöbbletet jelent, mégis állandóan és fokozódó erővel sürgette és kívánta annak megvalósítását. Országlásának 10 éves fordulóján a Kormányzó Ur is szózatot intézett a nyolcosztályos népiiskolai törvény megvalósítása érdekében. A továbbiakban bővebben fejtegette a nyolcosztályos népiiskola megvalósításáról szóló 1940 évi XX. törvények nagy jelentőségét. A törvény megvalósításával előállott magasabb műveltségi színvonal jelentősége nemcsak az egyén és az egyes társadalmi rétegek, de a legnagyobb közösség, a nemzet szempontjából is nagy horderejű. Ez a törvény a magyar faj nagykorúságát is jelenti. Biztosítani hivatott a magyar élniakarát, a hivatástudatot, a Duna-medence jövőjének kialakításában. A magyar tanításág örömmel vállalja a ráváró megszaporodott feladatok teljesítését. A nyolcosztályos népiiskola nemcsak szellemi, de anyagi felemelkedést is jelent, mert az egyszerűbb életmódra és okosabb gazdálkodásra nevel s ezzel alapjait rakja le a nemzet megerősödésének. Hisszük, hogy a népi erők kiteljesedése is megvalósul.

Dr. Veress István tanügyi főtanácsos külön is megköszönte az értékes előadást s bejelentette, hogy az előadó ezt az előadást pénteken délután 5 órakor a MÁV műhelytelepen és vasárnap délután négy órakor a tégláskerti iskolában megismétli.

Az előadás közreműködött az Iparos Dalkör kiváló együttese, dr. Szondy László tanár vezetésével.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: **Cigánybáró**, megnyitó díszelőadás.
Szombaton délután: **Sybil**, filléres nelyárak.

Szombaton este: **Marica grófnő**.
Vasárnap délután: **Nótás kapitány**.
Vasárnap este: **Marica grófnő**.
Hétfőn este: **Nótás kapitány**.

Forró sikerű előadással búcsúzott az Unger-társulat

Kedden este tartotta debreceni színházának utolsó előadását Beleznai Unger István direktor társulata. A színházat zsúfolásig megtöltött közönség lelkesen ünnepelte a **Cigányprimás** második előadásán kedvenceit, minden számat négyezer-öttször megismételték úgyhogy az előadás éjjel után ért véget. Szünetben számtalanszor vasfürgöny elé tapsolták: Beleznai Unger Istvánt, Timár Ilát, Szondi Birít, Szűcs Lászlót, Rajz Jancsít s a közönség többi kedvencét. A debreceni közönség igazi forró színházi estén vett búcsút az Unger-társulattól. Az Unger-társulat tagjai ma este utaznak el a gyors vonattal Debrecenből.

—x—

Értékes műsor, leszállított helyárok a Vitéz Jakabffy-társulat előadásain

A „Cigánybáró” díszelőadásával pénteken nyit a színház

Vitéz Jakabffy Dezső kitűnő erőkből álló társulata pénteken este a „Cigánybáró” parádés előadásával mutatkozott be a debreceni közönségnek. Előzőleg Debrecen város közönségét köszönti vitéz Jakabffy Dezső igazgató.

Szombaton délután filléres helyárrakkal a „Sybil”, szombaton és vasárnap este „Marica grófnő”, vasárnap délután és hétfőn este a „Nótás kapitány” szerepel műsorán.

A színház jegyzárát már árusítja az előadások jegyeit. Bérletek Kondor István titkárnál jegyezhetők délután 6-8 óra között. A bérletek az egyébként is olcsó helyárrakból 20 százalékos kedvezményt kapnak. Új bérletrendszer, egységes, tíz előadásra szóló bérletek, melyek vasárnap és ünnepnap kivételével érvényesek, a vendégjátékokra is csekély ráfizetéssel. A Jakabffy-társulat új, az eddig Debrecenben szereplő társulattól elő nem adott darabokat tűzött műsorára.

A színház tagjai részére lakások még ma bejelenthetők a színház titkári irodájában.

—•—

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

VESELYEBEN FORGOTT a színházakozás a dunántúli forgalmi akadályok miatt. A nagy havazás következtében két napig nem közlekedtek a vonatok Pécs és Budapest között és az volt a helyzet, hogy a Jakabffy-társulat Pécsre, az Unger-együttes pedig Budapestre reked, holott már díszleteket, büröndöket napokkal ezelőtt feladtak. Tegnap aztán Beleznai Unger István direktor értesítést kapott a MÁV-tól, hogy javult a helyzet s így a társulatok akadálytalanul elutazhatnak új állomáshelyeikre.

TÖKES ANNA vendégjátéka lesz a Jakabffy-társulat jövő heti műsorának eseménye. A Nemzeti Színház kiváló művésznője Máral: „Kaland”-jában játsza el híres szerepét, kedden Debrecenben. Partnerai: Zách János, Antal Ila, Márkus Lajos s Lendvay Lajos lesznek. A darabot vitéz Jakabffy Dezső direktor rendezte.

BELEZNAI UNGER ISTVÁN társulata Pécsre, az „Új haza” Nyíró darabral kezd, utána az „Éjjelkor várom” Eisenmann operett kerül színpadra.

A FELUJÍTÁSOK során Fall Leo híres operettje, a „Stambul rózsája” is színpadra kerül a jövő hét műsorán, vitéz Jakabffy-társulatának előadásában. A darabban D. Kovács, Földessy Lilla, Zách, Antal Ila, Lendvay, Szokoly játsszák a főszerepeket.

A HUNGÁRIÁBAN telt ház előtt pergett az érdekes meséjű, kitűnő magyar film: Mária két éjszakája. Uray s Szilágyi Szabó Eszter brilliáns alakítása a közönség figyelmét lenyűgözte.

GYÁSZROVAT

Özv. Vereas Lajosné Kalmár Borbála, 60. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután félnégy órakor lesz a Köztemető 2. B) ravatalozó terméből. Lakás: Fazekas Mihály ucca 3. Dankó temetkezés.

Idős Balázs Zsigmond nyugalmazott rendőrfőtörzsőrmester, 66. éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2. B) ravatalozójából, református gyászszertartással. Lakás: Bellegró 183. sz. Fehértói vállalata rendezte.

Kelemen Péterke temetése ma délután félhárom órakor lesz a négyes ravatalozóból, Fehértói vállalata végzi.

Bálint István városi uccaspró temetése csütörtökön délután három órakor lesz az alagsorból, római katolikus bejelentéssel. Lakás: Mikepércsi út 22. Csurka temetkezés rendezésében.

Özv. Molnár Istvánné Gyöngy Mária temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz az alagsorból, református szertartással. Lakás: Méhes u. 3. Csurka temetkezés rendezésében.

Vasárnap füstnélküli napot rendeztek Szegeden, amelynek eredménye 50.000 cigareta és tekintélyes mennyiségű dohány volt. Pénzületi adományban 1135 pengő gyűlt össze. Ezenkívül összegyűjtöttek több mint 3000 könyvet, továbbá különböző meleg ruhaneműket.

A japánok nem lőttek agyon újságírókat. Sanghájából jelentik: A japán hadsereg szövegíró rosszindulatú hírverésnek minősítette azokat a Csungkingből érkezett híreket, amelyek szerint a japánok állítólag agyonlőttek négy Sanghájban letartóztatott újságírót. A letartóztatott újságírók teljes egészségének örvendenek. (MTI.)

Búza ömlött ki a hőember gyomrából. Érdekes élményben volt része — mint az Újhegyben megjelenő lap írja — az alsómaghályi közszégyen működő beszerzőknek. Az egyik udvaron egy óriási hőember állott. Amint elhaladtak mellette, egyikük tréfáikozva beleszúrt a hőemberbe. És a „sebből” nem vér, hanem szép arany szemű búza folyt a fehér hóra. Felsőregmecen pedig az történt, hogy az egyik házból egy tornyosan megvetett ágyban megtaláltak egy oldal szalonát. A háziasszony kezeit tördelve elkezdett jajveszékélni, hogy mi lesz most már övele, mit fog enni az öt apró gyermeke. Egyszerre csak az ötéves Jóska gyerek odamegy az anyjához és megvizsgálja: „Ne sírjon édesanyám, lesz még mit enni, hiszen édes-apa eltett még a számba is.”

Meghalt a debreceni klinikán Kun Antal 20 hónapos gyermek, akinek égési sebekkel hozták ápolásra. A gyermek halála úgyszólván megindult a vizsgálat.

Állásvesztésre ítélt igazgató. Állásvesztésre ítélt Zemplén vármegye fegyelmi választmánya Fáy István főispán elnöke alatt Berkessy Sándor színyéri állami elemi iskolai igazgatót tilos politikai tevékenység, tiltott formaruhaviselés, meg nem engedett propaganda és szervezés, valamint amiatt, hogy a Nyilaskeresztes Párt titkári tisztjét viselte. Az ítélet még nem jogerős.

Szerkesztői üzenetek

„Egy előfizető”. Árdárgítással kapcsolatos levelét illetékes helyre továbbítottuk.

Vidéki. Debrecenben a kötött lakbérék körülbelül így alakulnak: egyszobás-konyhás lakás külső uccákon 15-30 P, belvárosban 40-50 P, kétszobás, konyhás és fürdőszobás 60-70 pengő, 3 szobás, konyhás és fürdőszobás 100-110 P, 4 szobás, konyhás és fürdőszobás 120-130 P, ötszobás, konyhás, fürdőszobás 140-150 pengő.

Kereskedelmi, Gyáripari vállalatnál, Intézetnél öskeresztyén textilkereskedő üzletit, irodai elhelyezkedést keres. Szíves megkeresések „Tűzharcos” jellegre. Tűzharcos főcsoport, Piac 36. kérétnék.

S P O R T

DVSC-Nagybányai SE mérkőzés lesz vasárnap a Stadionban

A DVSC vezetősége a vasárnapi súlyos kudarc után egészséges és örömmel üdvözölhető intézkedésekre szánta el magát. Elhatározták, hogy teljesen szakítanak az eddigi edzésrendszerrel és már a keddi edzés is az új elgondolások szerint folyt le. A másik sürgős teendőnek az edzőkérdés mielőbbi végleges megoldását és a balszélső-poszt megnyugtató betöltését tekintik. A Magyar Kupából kiesett a csapat, az a remény tehát szétfoszott, hogy a debreceniek mint Corinthian-díjgyőztesek kerüljenek be az NB I-be. Annál nagyobb erővel kell tehát belefeküdni a bajnoki küzdelmekbe. A DVSC-nek még egy hónapja van az előkészületekre és ez teljesen elegendő, ha komoly munkával töltik azt ki.

Vasárnap újabb érdekes mérkőzéssel kedveskedik a debreceni közönségnek a DVSC vezetősége: vendégül látja a Stadionban a Nagybányai SE csapatát, mely csak balszerencsével vesztette el 2:1 arányban a Szolnok elleni kupamérkőzést és az erkölcsi győztese volt az összecsapásnak. A NSE az összei itt járt csapatok közül legjobban tetszett a debreceni közönségnek, azóta meg is erősödött. Szép, kemény, érdekes mérkőzésre van tehát kilátás.

Vampetics István lesz a DVSC edzője

A DVSC vezetősége az edzőkérdés megoldására megtette haladéktalanul a szükséges intézkedéseket. Vampetics Istvánt, a régi, kiváló DVSC játékosot, aki később a Szegedben és Boocskaiban is rugta a labdát, hazahívják Svédországból, ahol nagy sikerrel működött mint edző. Vampeticsben valóban megtalálják az egyesület a megfelelő szakértelemmel rendelkező edzőjét és munkája nyomán a DVSC csapatának nagy feljavulását várhatjuk. Vampetics személyével valóban megnyugtató módon nyer megoldást az edzőkérdés és Palotás István eddigi edző nyugodtan az ifjúsági csapat edzésére, az utánpótlás nevelésére fordulhatja tudását.

Hárai, a volt Boocska balszélső hatalmas formában van. A Gamma vasárnapi kupamérkőzésén kimagaslóan legjobb játékosa volt a mezőnynek és egymásután négy szép gólt vágott be az ellenfél hálójába. Hiába, tudnak még a volt Boocska játékosok. A magunk részéről csak a talonban levő Takács Lászlót és Turav II-t sajnáljuk, akiket kitűnően tudna használni a DVSC, míg a Gammában nem jutnak szóhoz. Különösen Takács jelentene nagyszerű megoldást a balszélsőkérdésre nézve.

Az NB I-ben vasárnap megindul a bajnoki idény. A Ferencváros—Gamma, Újpest—Szeged, Nagyvárad—MÁVAG, Elektromos—Szolnok, WMFC—Kolozsvar, Salgótarjáni BTC—Lampart, SzVSE—DiMÁVAG mérkőzések kerülnek lejátszásra az első fordulóban.

B. Nagyot, a DVSC kiváló hátvédjét felrendelték a szerdai válogatott edzésre, ahol az utánpótlás-keretben játszik a németek elleni keret ellen. Az utánpótlás-keret védelme: Horváth (Szolnok) — Lőrincz (BVSC), B. Nagy (DVSC).

A DVSC március elején a Budapesti VSC csapata ellen játszik a Miskolci VSC helyett. A mérkőzés érdekes összehasonlításra nyújt alkalmat az NB II két csoportjának vezető egyetel között.

A viszontagságos utazásra panaszkodtak a kolozsváriak, egyébként elégedettek a DVSC elleni mérkőzéssel és dicsérik a DVSC játékosok úri magatartását, mellyel a súlyos vereséget elviselték. A KAC változatlanul a debreceniek elleni összejáratásban indul a bajnokságban a WMFC ellen.

A ruszói válogatott ellen játszik március 8-án a nagyváradi DVSC játékosokból álló válogatott. Valószínűleg a teljes DVSC játszik a bal-első kivé-

DEBRECZEN

7. OLDAL
1942. II. 18.

telével. Ezen a poszton a nyíregyházi Mester szerepeltetése a legvalószínűbb, aki a DVSC Mestere mellett fog játszani, vagyis Mester—Mester-szárny áll ki a ruszinok ellen.

A debreceni játékvezetők részére elsősegélynyújtási tanfolyam lesz csütörtökön este 7 órai kezdettel a labdarugószövetség Piac-utcai helyiségében. A tanfolyamot vezeti dr. Csicsák György orvos. Mint ismeretes, az új rendelkezés következtében a játékvezetőknek tisztában kell lenni az elsősegélynyújtással arra az esetre, ha orvos nem lenne a pályán és ez leszi szükségessé a tanfolyam megrendezését.

Kántor Ferenc főintéző, Berecz és Mester vezették a DVSC keddi edzését. Kántor a védelemmel, Mester a fedezettsorral és Berecz a támadóssorral foglalkozott. Erőnléti edzés és kétkapus játék volt. A vasárnapi csapatban Szilárdot tervezzik jobbszélre beállítani Kristóf helyére. Szerintünk fontosabb a balszélső-kérdés mielőbbi megoldása, annyal inkább, mert Kristóf legalább némi lendületet mulatott a mérkőzésen.

Közgazdaság

Debreceni állatvásárok

A sertésvásárra 235 darab sovány sertést hajtottak fel, ebből eladtak 142 darabot. Az árak 185-300 fillérig mozgottak. A választott malac párja 70-90 pengő.

A marhavásárra 717 darab állatot hajtottak fel eladtak 542 darabot. Árak jóminőségű vágómarha 115-132 fillér, közepes 100-115 fillér, silány 75-100 fillér, borjú 120-142 fillér, növendék 95-130 fillér, tinó, ökör 110-136 fillér különként. Fejőstehén darabonként 480-1000 pengő.

A lóvásárra felhajtás 514 darab, eladás 230 darab. Silány igasló 110-290 pengő, közepes 300-600 pengő, jó igasló 600-1200 pengő, kocsló 1000-1400 pengő.

Az irányzat az egész állatvásáron élenkül.

Hirdetmény

Értesítem az érdeklődőket, hogy Debrecen sz. kir. város erdőségeiben az 1941 évben termelt, összesen 13.189 kéve tengeriszár, az alább megjelölt helyeken és napokon nyilvános szóbeli árverésen eladásra kerül:

1942 február 8 25-én, szerdán délelőtt 9 órakor a Bánki erdőhivatalnál 1870 kéve tengeriszár;

ugyanazonnap, azaz 1942 február hó 25 napján, délután 3 órakor a nagycserci erdőhivatalnál 4480 kéve tengeriszár;

1942 évi február hó 26-án, délelőtt 10 órakor a Guthi erdőhivatalnál 7839 kéve tengeriszár.

A tengeriszár a Bánkon és Nagycserén kúpokba rakva az erdőhivatalnál van tárolva, ahol előzetesen megtekinthető, a Guthon tárolt 7839 kéve tengeriszár elhelyezése a következő: Telekhegyen cca 3300 kéve, Gáldarvason cca 2800 kéve, Láróhegyen cca 900 kéve, Leányhegyen cca 340 kéve és a vontaihegyen cca 440 kéve. Érdeklődők fenti helyeken megtekinthetik a tengeriszárakat, az egész mennyiség árverése azonban az erdőhivatalnál lesz.

A részletes árverési feltételek a nyilvános szóbeli árverésen a helyszínen megtudhatók. A vételár az árverés alkalmával a helyszínen azonnal kifizetendő. Gazdasági tanácsnok.

Pályázati hirdetés

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normalistátus keretében üresedésben levő és előmenetel folytán előreláthatólag közelesem megüresedő

öt erdőőr, egy mezőőr, két helypénzszedő, egy piacellenőri állásra, valamint a pályázati hirdetés kiírása után esetleg megüresedő olyan altitási és vele egy tekintet alá eső állásokra, melyek az 1938 IV. ta. hatálya alá esnek, pályázatot hirdet. Az erdőőri állások és a mezőőri állás II. o. altitási illetményekkel, a többi állások pedig kisegítő szolgálati illetményekkel, a többi állások pedig kisegítő

szolgálati illetményekkel vannak egybe-kötve. Az erdőőrök ezen illetménye-ken kívül földhasználat, természetbeni tűzfajárandóság és jószágértékelési jog is megilleti a 317-1936 bkg. sz. hatá-rozattal részletezett mértékben.

A meghirdetett állások közül az 1938 IV. c. 6. paragrafus 4. bekezdése, illetve a 401.390-1938 H. M. sz. körrendelet alapján, igényjogosultsági igazolvány-nyal rendelkezők részére négy erdőőri, hadirokkantak, vitézek és tűzharcosok részére pedig egy mezőőri, két helypénz szedői és egy piacellenőri állás jelölte-tett ki, míg az ötödik erdőőri állás ezen korlátozásoktól mentesen lesz be-öltve.

A pályázati kérvényeket 1942 évi március hó 9. napjának déli 12 órájáig kell beadni és pedig az erdőőri állásokra vonatkozóan a debreceni m. kir. erdő-igazgatósághoz (Széchenyi u. 39. sz. a) a többi állásokra vonatkozóan pedig a városi közigazgatási iktatóhivatalba, (városháza, földszint 5. sz. szoba).

Elkésztett beadott és kellően fel nem szerelt pályázati kérelmek figyelembe nem vétetnek.

A kérvényekhez csatolandó okmá-nyokra vonatkozóan, valamint egyéb pályázati feltételt illetően felvilágosítás szerezhető az előző ügyosztálynál (vá-rosháza, emelet 6. sz. szoba), ezenkívül a teljes szövegű pályázati hirdetmény a városháza hirdetőtábláján ki lesz füg-gesztve és megjelenik a Budapesti Köz-lönyben, az Erdészeti Lapokban és az Erdő című szaklapban. Polgármester.

Hirdetmény a hízősertés és szarvas-marhaállomány bejelentéséről

Közi a városi elsőfokú közigazgatási hatóság az érdekeltekkel, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter úr a 65.828-1935 F. M. számú rendeletével elrendelte a szarvasmarha és sertéshizlalási tevé-kenység adatainak időszakonkénti ösz-szegyűjtését és az adatokból rendszeres

statisztikai összeállítását avégből, hogy az állatértékelés előmozdítására irá-nyuló intézkedések, különösen a külke-reskedelmi tárgyalások előkészítése cél-jából, az országban folyó szarvasmarha és sertéshizlalási tevékenység állapotá-ról mindenkor pontos és megbízható adatok álljanak rendelkezésre. Az ada-tok pontos összegyűjtése, az ország egyetemes gazdasági érdeke; különösen pedig az állattenyésztéssel foglalkozó gazdák érdekében történik azért, hogy az állatkivitel a mindenkor helyzetnek leginkább megfelelő intézkedésekkel le-gyen előmozdítható.

A 30.201-1942 VI. 4. F. M. számú ren-delet az adatok szolgáltatását a 200. kat. holdnál nagyobb birtokon gazdál-kodók részére nemleges esetben is, to-vábbá az ipari hízalók, valamint a 200. kat. holdon aluli, de legalább 8 szarvas-marhat hízalók részére kötelezővé te-szi. Az érdekeltek a hízalásba fogott, vagy a hízalt (feljavított) szarvasmar-ha és sertésállományukat 1942 év feb-ruár hó 28-ai állapot szerint a hatóság-nál bejelenteni tartoznak még akkor is, ha a bejelentés időpontjában hízalással nem foglalkoznak.

Felhívom ennél fogva az érdekelteket, — tekintet nélkül arra, hogy kaptak-e írásbeli felhívást, vagy sem —, hogy 8 napon belül, de legkésőbb február hó 28-ig a városi elsőfokú közigazgatási hatóság, földszint 46. számú hivatalos helyiségében (Kossuth uca 20.) a fen-ti adatokat szolgáltatásuk be, mert el-lenkező esetben a mulasztó fél költsé-gére a hatóság a helyszínen fogja az adatokat beszerezni, azonkívül azok ellen, akik a rendelkezésnek eleget nem tesznek, az 1929 XIX. tc. 14-17. paragra-fusai értelmében a kihágási eljárást is folytatnival fogja tenni. A bejelentés-hez szükséges nyomtatványülapot ugyancsak a városi elsőfokú közigaz-gatási hatóságnál lehet beszerezni. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú köz-igazgatási hatósága.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánossy magánnyomo-zó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigye-lést és nyomozást bizal-masan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

LEVELEZÉS

Csomagküldéshez kivá-lóan alkalmas erős, fű-zött kartondobozok kap-hatók. Cím a kiadóban. 1127 vv.

ALKALMAZÁST keres férfi

Kerékpárral iroda-szolgálati és más hasonló állást is vállalok. Bizto-sítokom van. Orvos Kiss Sándor, Téglás, Fényes-u. 346. 1961

ALKALMAZÁST nyer férfi

Fiatallal kifizetőt azonnal-ra keresek. Csillag, Rá-kosi Jenő 4. 21

A város alatti tanyára 55 vagy 60 év közötti majoros, aki tehené-szethet ért, azonnal felvétetik. Csillag 7. 6

Szervező titkárt kere-sünk azonnali belépés-re elemi ágazatunk fej-lesztésére és szerveze-tünk kiépítésére fix-szel, napidíjjal és juta-lékokkal. Ajánlatokat okmányok megjelölésé-vel „Szervező titkár” jellegre kiadókba ké-rünk. 28

Külföldi fűszerüzletbe — azonnali felvétel Hor-váthné Tiszty 52. 14

Főnökhelyettes keres előkelő biztosító társa-gig debreceni vezér-ügynökségéhez. Okmá-nyokkal felszerelt aján-latokat „Szervező erő” jellegre a kiadóba ké-rünk. 22

ALKALMAZÁST nyer nő

Női szabóságához varró-leányokat és tanuló-leányt felveszek. Szé-chenyi-út 8. 1. ajtó. 1966

Női fodrászsegédleányt felveszek. Nagy, Szabó Kálmán 27. 16

Gyógyszertárba felve-szek jó bizonyítvá-nyokkal rendelkező, megbízhatóságot igaz-olni tudó leányt labo-ránsnak. Mester 43. 17

Tisztviselőnt felveszek Hírlapiroda, Tekei 94. 174

Ujsággépesítő asszo-nyokat és leányokat felveszek. Hírlapiroda, Tekei 94. 173

Ügyes segédleányt fel-vesz Hungária női ka-lapszalón, Csapó 6. 3

ALKALMAZÁST keres nő

Öskeresztény fiatal tisztviselőnt, számolás-ban, számféjtésben, pénzkezelésben, gép-írásban jártas, bármily-on irodai munkát vállal. Cím a kiadóban. 1994

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Mindenest jó bizo-nyítvánnyal felveszek. Czeizler szalon, Rákosi Jenő 1. 1999

Rendes bejárónő felvé-tetik. Arany János 54. Jelentkezni a házfel-ügyelőnél. 2

Bejárónőt színházátjáró trafikába felveszek. Csé-ledkönyvvel jelentkezés üzenegykor. 25

Főzéshez is érthő ko-moly, megbízható min-denest 15-éve felveszek Piac 75. I. em. iroda. 1645 vv.

Középkorú nő háztar-tás összes ágában járt-as, jól főz, vidékre ajánlkodik 1-ére, ma-gánoshoz is. Ráczné, Vigkedvő Mihály 6. 4

AJÁNLAT

Koresolya 5 pengőtől villanykörteszere 30 fil-lér, gramofonlemez-csere, dísz tárgyak. — Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Egyenruhák eladók Tegdesnél, Kálmán tér 19. Egyenruhák eladá-sát megbízásból vállalo-m. 1093 5. 4

Fonásra alkalmatlan angoraszőrből női és férfi kalapot készít Ka-lapipar, Széchenyi 7. 901 6. 30

Órajavitást vállalom s ócska órákat veszek. Schiffmann, Vendég u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Csipekfüggönyöket, va-lódi klóppal anyagot, 450-300 szélesben, csipek-anyagokat, Rothermere u. 36. keresztútján. 616 4. 29

Legelősebben fest, tiszt, Weisz, Arany János uca 29. sz. 1941 vv

Varrógépet veszek. el-adok cserélek, kölcsön-zők. Javitást jótállással vállalom. Hívásra jövök. Csapó 101. 286 4. 25

Figyelem! Ajánlom erős, fűzött kartondo-bozaimat, amelyek ki-sebb áru szállítására és raktározására kiválóan alkalmasak. Cím a ki-adóban. 1128 vv.

KERESLET

Fogaranyt, ékszeri, ezüstöt legmegasabb ár-ban veszek. Fränkl, Piac 56. 17779 4. 15

Aranyat, ezüstöt, brül-lánst magas áron vesz Pollák Endre éksze-rész, Hatvan 2. 1869 3 20

Amerikai szőlőkénpo-rozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztára-ba kérem leadni. 1641 vv.

ELELMISZER, ITAL

Válogatott fajalma nagyban és kicsinyben 1 pengőtől kapható Hatvan 41. 647 3. 1

Frissen érkezett faj-alma egész nap nagy-ban és kicsinyben, fa-gyótt alma olcsón, Szé-chenyi 22. 717 3. 1

OKTATÁS

Símai gyors- és gépiró-iskolában febr. 1-én új tanfolyam kezdődik. — Piac 73. Államvizsga. 1555 3. 11

Naményi gyorsíró, gép-íróiskolában kezdő tan-folyam bármikor meg-kezdhető. Vasúti ked-vezmény. Batthyány 1. 878 4. 4

RÁDIÓ

Kis Szuper, 1941. évi 2+1 lámpás eladó. — Svetits házfelügyelő. 27

Egy új 2+1 rádió alka-lmalni áron sürgősen eladó. Toldi 15. 18

HANGSZER

Bécsben képezett zong-orahangoló lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein, Piac 59. 1802 2. 25

Pianino — elsőrangú márka — kitűnő hang-gal bérebeadó. Gärtner, Kút 104. 1986

Zongora eladó. — Kút 104. 5

BÜTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vá-sárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorgyűjtem-ben, Piac 71, 269 3. 25

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés. — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Hálószobák, ebédlők kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorgyűjtem-ben, Jó minőség. Elő-nyös árak. Hunyadi 2. 1106 5. 4

Biedermayer garnitúrát venénk. Cím a kiadó-ban. 7

Gép- és gyorsíró

keresünk lehetőleg azonnali belépésre. Kézírásos ajánla-tokat a fizetési igény megje-lölésével „KOMOLY MUNKA-ERŐ” jellegre a lap kiadó-hivatalába kérünk.

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Keresek központban, pompacéneknél alkalmas helyiséget, esetleg üz-lettel. Jován, Garai 32. 26

ÁTADÓ ÜZLET VENEGLŐ

Kis tőkével, kevés mun-kával kisebb család-nak megélhetést nyújt ezideig még be nem ve-zetett vállalatom el-adom. Cím: Pannonia szálloda portásánál. 12

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Kétszobás minden ké-nyelemmel ellátott komfortos kerti lakáso-mat elcserelném 3 vagy 4 szobás hasonló kerti lakással. Cím a kiadó-ban. Telefon 27-89. 1048 vv

Kiadó március 1-re két szoba, konyha, spájz, kertés úrilakás villa-mosmegállónál. Közép-fokú tanintézet mellett. Jerikó 42. 28

LAKÁST KERES

Három, esetleg négy-szobás kerteségen lévő komfortos lakást kere-sek május elsejére. Cím jelenkezik a 17-52-ös telefonszámon. 1047 vv.

Egyedül levő pontos fi-zető nyugdíjas május el-sejére 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakást ke-res. Ajánlatot kér Kató Lajos állampénztári fő-igazgató Poroszlay út 6. címre. 1582

BÜTOROZOTT SZOBA

Elegánsan bútorozott különbejáratú szoba fürdőszoba használattal kiadó. Weisz, Piac 81. 172

Kiadó egy nagy utcai bútorozott szoba. Kos-suth 22. 15

Utcai bútorozott szoba fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Könyök 8. 1995

Kvartélyos férfi iparos felvétetik. — Simonffy 30. 8

ELVESZETT

Elvesztettem kis fekete pénztárcámat 40 P-vel, sorsjeggyel, megtaláló-ját jutalom ellenében Péterfia 35 alá adja le Molnár Istvánnak. 1996

VEGYES

Grafológusnő minden ember kézírásából biz-tos analízist nyújt. Szé-chenyi 43. 1965

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Alighasznált férfi át-meneti és kisleány-kabát eladó. Csokonai 39. 1958

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerék-pár alkatrész, jutányo-san eladó. Nagyváthy Kossuth u. 29. 1937 vv

Sportgyermekkeszi, jó karban lévő, eladó. — Korponai 7. 1. ajtó. 1990 vv.

Különbféle háztartási berendezési holmik el-adók. Miklós 22. 20

Autogajser, 5 literes, eladó. Ugyanott 43-as gumicsizmát, hosszú bőrkabátot megvételre keresek. Ferenc József-út 30. Orvosi rendelő. 24

Egy új férfi Singer varrógép, egy rádió el-adó. Árpád-tér 41. 13

Fehér háló és ebédlő, spájzpolc eladók 2-4 között Széchenyi 51. 10

Kétkerekű féderes, erős kézikocsi eladó. Hat-van 4. Házmesternél. 9

Perjesi Sándor, Tor-nyos-tanya 42. Harminc tábla melegágyi ablak eladó. 1991

GAZD. ESZKÖZÖK

Ekék, boronák, lóka-pák, mérlegek, alkatrész-ek nagy választék-ban. Szécsi, Hatvan 61. 1105 5. 4

GAZD. TERMÉNYEK

Széna Nádudvaron 328 számú ház udvarán be-tonút mellett két kazal-ban eladó. Érdeklődés Plébános, Dévaványa 1546

ELADÓ HÁZ

Külsővártér 15. sz. 826.60 négyszögöl te-lek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Főntea mellett nagy bérjöveldetű ház el-adó. Értekezni Baltazar 8. 19

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi uca 85. sz. nagyobb telek egytag-ban eladó. Cím meg-tudható a kiadóhivatal-ban. 4+

ELADÓ FÖLD

Elepen 110, 150 hold tanyás, Nagycserén ál-lomásnál 45 hold ta-nyával eladó. Deseő, Kigyó 39. 2000

ELADÓ ÁLLATOK

Választott malacok 8 hetesek eladók. Hon-védtemető 6. 1163 vv

Szerkesztőnő feladja: PÁLFI JÓZSEF

Kiadástól feladja: (F) SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Feladja nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY